

Zůstaň součástí ZČU: Absolventka FF zkoumá mumie a kostry od Súdánu po Kynžvart

3.7.2025 - Kateřina Dobrovolná | Západočeská univerzita v Plzni

Kdybyste si mohla na jeden den vyměnit místo s některým z exponátů v Národním muzeu, který by to byl - a proč právě ten?

Asi žádný... Sedět celý den ve vitrině a čekat, jestli si mě někdo všimne a vyfotí, to by asi nebylo pro mě (*smích*).

Vaše profesní cesta vedla z Fakulty filozofické ZČU až do Národního muzea v Praze. Co pro vás bylo rozhodujícím momentem, kdy jste si řekla, že antropologie je směr, kterému se chcete věnovat naplno?

Podle mě tam jen jeden rozhodující moment nebyl, byl to postupný proces. Já jsem celé studium na gymnáziu věděla, že chci studovat archeologii. Na poslední chvíli jsem si to ale rozmyslela a přihlásila jsem se právě na sociální a kulturní antropologii, jelikož se mi líbil širší záběr tohoto oboru. V Praze, odkud jsem, nebyla takhle specializovaná nabídka studia, ale hlavně - já jsem chtěla studovat jinde, než v Praze (*smích*). Hlásila jsem se tedy do Plzně a do Brna, přičemž zvítězila Plzeň. Rok jsem tady bydlela a jinak jsem dojížděla.

Pokud byste měla přiblížit antropologii dítěti nebo laikovi v jedné větě - co byste řekla?

Jaká je vaše role v Národním muzeu - co všechno vaše práce zahrnuje a co vás na ní nejvíc baví?

Na jakých výzkumech jste se dosud podílela a jaká témata nebo oblasti vás jako antropoložku nejvíce přitahují?

Největší výzkum, na kterém jsem se zatím podílela, je archeologická expedice do súdánského Wad Ben Naga, kde zkoumáme někdejší královské město Merojské říše a kde plním funkci antropoložky. Jakmile se tedy najdou nějaké lidské pozůstatky, mám na starosti je vyzvednout a analyzovat. Jinak jsem pracovně byla v Tuvě na Sibiři, v Austrálii, na Novém Zélandu či v Kanadě.

S kolegou Pavlem Onderkou máme navíc dlouhodobý projekt na výzkum staroegyptských mumií v českých sbírkách, takže nejen v Národním muzeu, ale i na hradě Buchlov, na zámku Kynžvart a v dalších institucích. Mumie zkoumáme za pomoci výpočetní tomografie, následně je analyzujeme a zjišťujeme všechno možné o jejich životě i smrti, jakými nemocemi ti lidé trpěli, jak těžce pracovali a tak podobně. Často máme to štěstí, že pohřební schránka, v níž odpočívají, je popsána, takže mnohdy známe třeba i jejich jména, jména rodičů a tak dále. Já čtu z kostí, kolega z rakví.

Existuje místo nebo nález, který vás osobně nejvíc zasáhl nebo změnil váš pohled na lidské dějiny?

Velice působivé jsou právě dlouhodobé výzkumy v Súdánu, kdy se na několik týdnů v kuse ocitáme v úplně jiném světě. Jednak súdánská vesnice, kde bydlíme, to je jiný svět sám o sobě, a pak ten samotný archeologický výzkum, to je ještě úplně jiná dimenze odlišné reality. Působivý byl třeba nález dětského pohřebiště s velkým množstvím pozůstatků dětí, které byly pečlivě a citlivě pohřbeny. V Súdánu jsem byla na výzkumu zhruba 10x, teď nám práci zde přerušila válka. Doufáme, že brzy skončí nejen kvůli výzkumům, ale i kvůli našim súdánským známým a přátelům.

Co byste doporučila studujícím antropologie, kteří uvažují o uplatnění mimo akademickou sféru - v

kultuře, neziskovkách, médiích či muzeích?

Pokud zatím ještě nemáte směr, kterým byste se chtěli vydat, nezavírejte si žádné dveře a dívejte se všude kolem sebe, protože nikdy nevíte, kde naberete zkušenosti. A získávání zkušeností je vůbec to nejlepší. Pokud už nějaký zvolený směr máte, tak za ním jděte. Možná tam bude sem tam nějaká odbočka. Moje cesta do Náprstkova muzea také nebyla přímá, ale nakonec jsem se tam dostala a zkušenosti, co jsem nasbírala, se mi k tomu hodily.

Uvedte jedním slovem největší přínos Fakulty filozofické pro vaši současnou kariéru.

Všestrannost. Schopnost orientace v různých sférách a problematikách a nahlížení na věci z různých úhlů pohledu.

Na co z let strávených na ZČU nejraději vzpomínáte?

Určitě na studentský život jako takový, byla to bezstarostná léta. A také musím říct, že my jsme měli opravdu zajímavé semináře. Celé studium bylo zajímavé, bavil mě i přístup vyučujících, kteří se snažili naučit nás kriticky myslet, pracovat s daty a šlo o opravdu cennou průpravu. Na Západočeskou univerzitu se i dnes ráda vracím – mívám zde přednášky a těší mě, že studenti a studentky jsou pořád tak zvědaví, jako jsme byli tenkrát i my.

Patříte také k našim absolventům? Přihlaste se do Klubu absolventů ZČU a zůstaňte součástí svojí univerzity.

<https://info.zcu.cz/Zustan-soucasti-ZCU--Absolventka-FF-zkouma-mumie-a-kostry-od-Sudanu-po-Kynzvar/clanek.jsp?id=8319>